

Конституційна амнезія без хребта під куполом Верховної Ради

Українофоби та фігуранти корупційних справ заблокували у ВР п'ять антикорупційних законопроектів

Отець Піо про служіння під обстрілами у Херсоні та віру під час війни: «Я найбільше боюся залишити тих людей»

»

Павло Казарін: У нашій країні чорні лебеді — це ми самі

СУСПІЛЬСТВО | ЧТ, 2026-08-27 14:01

Версія для печати

Я не знаю, якою буде країна через десять років. Останні 35 засвідчили, що в нашій країні прогнози не справджуються.

Щоразу, озираючись назад, ми піддаємося спокуси описати пройдений шлях як єдино можливий. Історія видається нам логічною прямою, що поєднує наше вчора із нашим сьогодні. Але якби машина часу дозволила нам повернутися у минуле, нашому опису майбутнього ніхто б не повірив.

Уявіть, що ви повертаєтесь у літо 2013-го. Кажете, що за кілька місяців країну охоплять протести. Що силовики вб'ють понад сотню людей. Що Майдан переможе, Янукович утоне, а Росія, скориставшись хаосом, анексує Крим.

Ви будете говорити про те, що в країні почнеться АТО. Що росіяни зіб'ють пасажирський "боїн". Але на фразі "а експрезидент Грузії очолиль Одеську область" ваші друзі викличуть швидку. Єдине, що ви зможете зробити влітку 2013-го, — це купити долари по вісім.

Ви можете заперечити: мовляв, нас теперішніх від нас довосених відділяє російське вторгнення. Що саме воно перелицьовало наше уявлення про допустиме. Що анексія Криму і вторгнення на Донбас змінили Україну й українців. І що після літото 2014-го нам значно простіше дивитися реальності у вічі.

Тоді уявіть, що машина часу переносить вас у літо 2016-го. І ви починаєте розповідати друзям про те, що Надія Савченко, яка щойно вийшла з російської в'язниці, — геть не та, за кого її вважають. Діалі може розповісти знайомим, хто стане наступним президентом країни. Можете навіть увімкнути телевизор і показати їм майбутнього главу держави. Після цього ваші друзі знову викличуть вам швидку.

Можна не ходити далеко й уявити, що доля переносить вас у літо 2021-го. І ви пропонуєте своїм близьким вгадати, кого наступного року Захід оголосить обличчям свободи і символом боротьби демократії проти диктатур. Підказка номер один — це президент. Підказка номер два — це не президент США. І вам знову запропонують викликати швидку, бо повірити в іміджеві метаморфози українського президента зможе тільки той, хто читав європейські заголовки у 2022-му.

Ми часто шукаємо в нашому минулому те роздріжжя, яке відділяє нас нещодавніх від нас теперішніх. Той вододіл, після якого майбутнє перестало нас дивувати. Ту точку фазового переходу, після якої події почали здаватися нам логічними й закономірними. Але в тому-то й річ, що такої точки не існує. Наші герої та антигерої міняються місяцями. Наша реальність спростовує наші вчорашні прогнози. Нам теперішнім немає сенсу подорожувати в минуле, бо там ніхто нам не повірить.

У 1991 році ті, хто прагнув свободи та демократії, голосували за Чорновола, а ті, хто хотів перелицьованої УРСР, — за Кравчука. У 1994 році прибічники свободи голосували за Кравчука, а адепти УРСР — за Кучму. У 1999-му у другому турі прихильники України голосували за Кучму, а їхні опоненти — за Симоненка. Наша країна — це країна трикстерів. Кожен герой — порубіжний, і ти ніколи не знаєш, на чий бік він стане в критичний момент історії. Можливо і на твій.

Загадувати наперед — привілей країн, що стоять на рейках, траєкторія яких добре проглядається. А Україна — це корабель під час шторму. Наше майбутнє залежить від того, як добре ми виконаємо домашнє завдання. А це — від сотень тисяч факторів, на які ми не можемо вплинути.

Ми не знаємо, хто переможе на наступних виборах. І річ не лише у тім, що вони можливі тільки після війни, а ми не знаємо, коли вона закінчиться. Річ також у тім, що війна стає для суспільства анестезією — і саме вона дарує нам ту одностайність, яку ми бачимо в соціолітуваннях. Завершення війни знову занурить нас у звичні суперечки й розмежування. Повоєнні ми будемо так само несхожі на себе теперішніх, як несхожі ми теперішні на нас довосених.

Наша повоєнна реальність залежатиме від того, як ми бачитимемо сценарій завершення війни — перемогою чи поразкою. Перемога інклюзивна — вона може мати багато батьків, і під її парасолькою знайдеться місце для кожного. І тим, хто воявав, і тим, хто слпачував податки. Тим, хто залишився, і тим, хто вийхав. А з поразкою усе з точністю до навпаки — це відчуття занурює країну у фрустрацію, змушує шукати винних і призводить до "орбанізації". Саме тому, якщо Росія не зможе нас перемогти на полі бою, вона зробить усе, щоб перекопати нас у тому, що вона перемогла.

Ми не знаємо, якими будуть наші вулиці після війни. Скільки на них буде нових акцентів і відтінків шкіри. Наша деполупіація вимагатиме від нас складних рішень, і нам доведеться обирати між міграцією та напівпорожньою країною. Наші майбутні виклики породять дискусії, про які ми зараз навіть не думаємо, бо заклопотані виживанням.

Ми не знаємо, яке майбутнє чекає на НАТО. Колись ми мріяли про членство в цій організації. А за останні чотири роки наша країна змогла знищити радянський танковий кулак, створений для кидка до Ла-Маншу. У ситуації, коли від Європи готова відвернутися найсильніша армія планети, єдине, на що їй лишається сподіватися, — це найсильніша армія континенту. Тобто наша.

Ми не знаємо, яке майбутнє чекає на США. Ми довгі десятиліття звикали бачити в них маяк демократії та приклад для наслідування. А останні два роки ми звикаємо до думки, що в кімнаті більше немає дорослих. Що єдині дорослі — це ми.

Єдине, чого нас можуть навчити останні 35 років, — це того, що ми здатні дивувати самі себе. Обставини не статичні, люди змінюються, випадковості руйнують плани. Інколи я навіть заздрю конспірологам, бо в їхній картині світу все, що відбувається, наперед визначене. Але насправді нашим світом керують чорні лебеді.

Просто у нашій країні чорні лебеді — це ми самі.

Павло Казарін, журналіст, старший сержант ЗСУ; сторінка автора у фейсбук

Фото з відкритих джерел

«Аргумент»

На цю тему:

- Українофоби та фігуранти корупційних справ заблокували у ВР п'ять антикорупційних законопроектів
- Конституційна амнезія без хребта під куполом Верховної Ради
- Отець Піо про служіння під обстрілами у Херсоні та віру під час війни: «Я найбільше боюся залишити тих людей»

Share 0

Читайте «Аргумент» в **Facebook** и **Twitter**

Если вы заметили ошибку, выделите ее мышкой и нажмите **Ctrl+Enter**.

Коментарі

ТАКОЖ НА АРГУМЕНТ

місяць тому · 1 коментар

Російські інформаційні операції остаточно переключаються від ...

місяць тому · 1 коментар

Європейські країни розглядають нову стратегію ухвалення ...

3 дні тому · 1 коментар

Головний рабин Києва Йонатан Бін'ямін Маркович та

Sponsored

Watch your favorite TV content anywhere, anytime

Techno Mag

An Engineer Reveals: 1 Easy Tip To Unlock More Channels

Techno Mag

Unveiling Celebrity Beauty: A Glimpse Beyond the Makeup [View photos]

kingbullbullies

New Staple

CurveComfy

Shop Now

Shooter Action MMO

Crossout

Play Now

by Taboola

0 Коментарів

Увійти ▼

G

Розпочати обговорення...

УВІЙТИ ЗА ДОПОМОГОЮ

АБО ЗАРЕЄСТРУВАТИСЬ У DISQUS

Ім'я

♥

• Поділитися

Найкращі

Найновіші

Найстаріші

Залиште перший коментар.

Підписатись

Приватність

Не продавати мої дані

DISQUS

ВІДЕО

Пітер Дорошенко. Гетьман, який заклад основи Відновлення Незалежності

Кіл-зона 3-го корпусу: Окупанти йдуть на забій попри колосальні втрати!

Головна

Про сайт

Опитування